

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Iuliano martyre cum reliquis, & Basilissa virgine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

Cum sic autem fuisset consummatus Polyuctus, preciosum quidem eius corpus, qui ex fratribus erant studiosiores, deposuerunt in Melitene ciuitate Armeniæ, æternam hereditatem sic sibi acquirentes. Fuit autem dies quartus, qui vidit finem Polyucti & corporis depositionem. Inseruij autem hinc quoque Nearchus, qui accepto sanguine martyris, cum eum in nitido imposuisset linteo, portauit in ciuitate Cananæotarum, donans eis arma salutis, & verè beatam hereditatem.

Hæc gesta sunt tempore Decij & Valeriani in prima Orientis persecutione. Nam fuit quidem primò martyr Hierosolymis sacratissimus Stephanus, secundò autem Philoromus in Alexandria ciuitate Aegypti, & tertio D. Polyuctus in Melitine Armeniæ 4. Idus Ianuarij. Is sæpè se magnam curam agere Christianorum, etiam post mortem, non leuiter & obscure, sed apertè & euidenter ostendit. Quidni enim faceret, qui talis erat, & genus illinc ducebat, & eiusdem fuerat sodalitatibus nobilium, inquam, & illustrium ex fide in Christum: qui sequebantur quidem Marcum Imperatorem, bellum gerentem aduersus Barbaros, aquæ autem penuria laborabat Romanorum exercitus, tristisq; erat Imperator, cum hostes quidem valdè inualescerent, sitis autem inter cætera nostros vexaret. Ij autem Christi fortes milites, qui eandem implebant legionem, quam hic venerandus martyr, cum se separassent, & procul ab exercitu remouissent, manus quidem pias ad Deum tollunt, quam, quæ ab eis honorabatur, fidem acerrimè proferentes. Rogant autem Dei miserationes, vt eos benignis oculis adspicerent, & hanc soluerent necessitatem, quæ opprimebat multitudinem. Cum illi sic orassent, suis non sunt fraudati precibus. Nondum enim preceationibus finem imposuerant, & densa nubes cælum subiens, aërem quidem impleuit tonitru: fulgura autem elisa micabant, & multa erupit pluuiæ, adeo vt dum sic ferrentur fulmina & imbres, recreati quidem sint Christiani, plurimi autem barbari interièrint, & ex eo sit legio nuncupata

Vide Ter
tulliani apo
logeticū, &
Euse. Cæsa.
hisor. Eccl.
lib. 5. cap. 5.

Alij vertūt,
Fulminea.

κατακλιθήσονται, id est, Fulminū iaculatrix, hucusq; cognita ex hac magni miraculi effectio-
ne, ad gloriam Patris & Filij & Spiritus sancti, vnus & consubstantialis diuinitatis: Cui conuenit omnis gloria, honor & adoratio, nunc & in secula seculorum, Amen.

VITA SANCTORVM IULIANI MARTYRIS CVM RELIQVIS, AC BASILISSAE VIR- ginis, ex Simeone Metaphraste.

9. IANUAR.

Matth. 17.

Sanctorum martyrum Iuliani, Basilissæ, & reliquorum certamina hæc sunt, quæ pro religione perpeffi, sempiternum post suum hinc excessum, nobis hoc beneficium reliquerunt: sua enim facta, & quæ ipsi pro Christo perpeffi sunt, ad eos, qui postea certare vellent, certissimum exemplum transmiserunt. Itaque errantibus viam monstrarunt, & cæcorum oculi, infirmorum fides, omnium denique hortatores fuerunt, qui suarum virtutum specimen ad alios transmiserunt, & splendore sancti Spiritus homines illustrarunt. Ex hoc iustitiæ thesauro nemo est, qui haurire non possit, vel errare queat, nisi qui velit perfidiam retinere. Vos autem, qui hæc auditis & legitis, nobiscum vnà credite, omnia possibilia esse credenti, ob idque sine aliqua hæsitatione bonam hanc hereditatem, quam nobis Martyres imitandam reliquerunt, accuratè & diligenter persequamur. Peto igitur à vobis, qui hæc lecturi estis, vt attentis animis audiatis, quàm gloriosum sit terrena hæc derelinquere, quò per angustam sanctorum hominum viam contendentes, illorum institutionem assequi possimus. Illud igitur, vt dixi, vos rogatos velim, vt cum eorum facta legitis, vera esse credatis. Nam beati quidem sunt qui viderunt, & crediderunt: sed longè beatiore, qui non viderunt, & crediderunt. Nos, qui nostris oculis vidimus, Martyrum facta conscribimus: quamobrem exiguam beatitudinis partem nobis fore credimus. Vobis verò necessariò maior quædam gloria futura est, qui auditis, & creditis, Deum in sanctis suis perfectissima quæque opera implere posse. Huius igitur sanctissimi martyris Iuliani certamen, quod ille perpeffus est, in medium afferam: neq; silentio

Ioan. 20.
En se vidit
se aiūt mar-
tyrū gesta.

lento præteribo, quemadmodum ab ipsa pueritia vitam Deo gratam exercuerit. Velim fidem nostris verbis habeatis, vt id facientes, discatis, qualis merces fidelibus hominibus parata sit.

Beatus hic Iulianus claris fuit parentibus, quod ad mundi huius splendorem pertinet. Illi parentes vnicum habebant suorum viscerum ac generis pignus, quem omni eruditione & sapientum virorum disciplina instituendum curauerunt. Nulla enim Dialectica, aut Rhetorica artis pars eum fugiebat: ita ingenij acrimonia prestans erat. Ille vero non aliter mundi sapientiam, quam vt bonum Christi athletam decet, exercebat: mundo autem ipso sic utebatur, tanquam non usus esset: legerat enim apud omnium Christianorum magistrum Paulum: Præterit figura mundi huius. Ita denique se ipsum Deo charum præbebat, vt mundi huius sapientiam stultitiam duceret: semper enim in votis habebat, mundi huius memoriam nullam habere, sed cum Christo esse. Fidei vero, quæ sancta mater Ecclesia tenet & obseruat, amator erat ardentissimus, quod tidie sanctorum virorum ianuam frequentans: neque diem vllum intermittebat, quin ad eos iret, & tanquam bonus aliqui operarius, thesaurum in corde suo reponebat, omniumque sanctorum & electorum Dei virorum facta imitans, & ad vniuscuiusque virtutes properans, Christi gratia florebat.

Genus Iuliani.

1. Cor. 7.

Fide colit S. Ecclesiam, & sanctorum facta imitatur.

Inerat in eius visceribus perfectus quidam amor, timorem eiiciens. ita enim seipsum ab huius carnis & mundi affectibus atque infirmitatibus remouit, vt redde illud Domino Deo confiteretur: *Quandiu in hoc mundo sum, peregrinor à Domino. Ille & homines latere cupiebat, quoniam Christo ipsi placere studebat, quam obrem suum propositum & sanctissimum desiderium occultabat. Hunc cum parentes viderent tanta attentione animi Christianæ fidei exercitationem sequi, iuuenem ad se vocarunt, & his verbis hortati sunt: Suauissime noster fili, audi parentum tuorum sanas admonitiones. Quoniam in sanctissima Christi lege à beato Apostolo, omnium Christianorum magistro, spirituali doctrina instructi sumus filios gignere, familiam regere, nullam occasionem inimico relinquere: propterea te hortamur, vt non tantum nobis placeas, quantum Domini Iesu Christi legibus fidelem te præbeas. Ad hæc beatus Iulianus dixit: Neque propositi mei ratio, neque ætatis tempus postulat, vt ea faciam, quæ adhortamini. Tum parces: Annos decem & octo natus es: qui potes igitur recusare, quin coniugem ducas? Nolumus ætatem excuses, sed facere studemus, vt vxorem habeas, quod liberos gignere possis, & puerum aliquem Deo ipsi offeras. Verum quo tempore corporis libidines deferuerint, tu & vxor concordiam animo & voluntate in castitate viuentes, salutarem Christi doctrinam attendere poteritis.*

2. Cor. 5.

1. Tim. 5.

Hæc parentes agebant, vt semen propagare possent, quod finem habiturum credebant, nisi generis successione renouaretur. Ille vero cum parentum verba molestè ferret, neque illis acquiesceret, cumque tam consanguineorum, quam eorum, qui patris amicitia utebantur, consilia execraretur, illis responsum hoc dedit: Neque vxorem ducere in animo habeo, neque licet recusare, quod vos cupitis: quocirca septem dierum tempus à vobis peto, & quale consilium Deus ipse per Spiritum sanctum menti meæ suggererit, tale vos à me responsum referetis. Hæc cum parentes audiissent, multis cogitationibus sollicitabantur, quoad definitus ille dies præteriret, quo audire possent, quid filius responderet. Adolescens autem ille honestissimus septem dierum spatio, quod à parentibus impetrauerat, diurna & nocturna tempora in precibus transigebat, à Deo petens, nè pateretur virginitatem, quam illi seruandam promiserat, quauis causa violari. Cum igitur septimi diei nox aduenisset, & eius corpus ieiunio extenuatum esset, cumque somnum cepisset, præstò fuit illi Dominus, & fidelem seruum consolatus est, ac eius mentem confirmauit, iubensque facere, quod parentes admonebant: Surge, inquit, nè timeas, neque parentum tuorum consilia, vel propositum metuas: duces enim coniugem, quæ te non maculabit, neque à meipso segregabit, sed tua causa virginitatem etiam seruabit. Itaque & te & illam virgines in cælum recipiam: multa enim castitas per vos propagabitur, multique iuuenes & puellæ per vestram doctrinam cælestis vitæ ciues fient. Ego tibi præstò ero, in te habitans, vt omnes corporis libidines & carnis bellum expugnem: quin etiam illam ipsam virginem, quæ tecum copulata fuerit, talem efficiam, qualem ipse volo. Faciam igitur, vt ipsa institutum tuum sequatur, & illic quidem in thalamo vobis præparato me cum angelorum choro videbitis, &

Virginitatem Deo promiserat.

Christus ei apparet.

cum innumerabilibus vtriusq; sexûs virginibus, quos natura quidem ipsa dissimiles fecit, at fides, quæ in me habetur, similes facit: quorum & tu imitator esse agnosceris.

Sentit à se
ablaras mü
di voluptat
tes.

Hæc cum dixisset Dominus, & illum tetigisset: Viriliter, inquit, age, & cõfortetur cor tuum. Hac Dei virtute confirmatus admirabilis ille adolescens, surrexit, & ait: Gratias ago tibi, Domine Deus, qui es cordis & renum scrutator, quiq; mundi huius delicias ac voluptates procùl à me remouisti, ità vt corde firmo castitatis meæ te adiutorem mihi futurum sperem, eaq; te daturum confidam, quæ neque oculus vidit, neq; auris audiuit, ea scilicet, quæ preparasti his, qui ex toto animo te secuti fuerint. Tu dignum me fecisti, qui possem in via tua ambulare: vel potiùs tu, quæ so, mihi sis bona illa via, & his, qui castitatem amant, & animæ integritatem, corporisq; munditiam amplectuntur.

* in te re
natus sum.

Novisti tu Domine, quem admodum ex eo die, quo xgenitus sum, vsq; ad hanc horam, qua me vocare dignatus es, nihil mihi optandum, nisi te ipsum proposui: idque solum in votis habeo, vt quod ab ore meo exijt, tu confirmes. Tunc enim me ipsum credam cepisse id exequi, cum ea, quæ dixero, re ipsa præstabo.

Queritur
ei sponsa.

Exijt igitur è cubiculo ità hilaris, vt sui aspectûs hilaritate omnem parentum tristitiam ademerit, quibus ait: En ego, vt optabatis, nuprias ipsas, rectam quãdam viam, non peccati, sed gaudij, mihi futuram esse cognoui: itaq; iam faciam, quod vos adhortamini. Ea re parentes valdè letati sunt, futurum sperantes, vt ab eo prolem susciperent. Quid multa? Dabant parentes operam, vt scemina inueniretur, quæ similis ei foret tum moribus, tum generis nobilitate, quæq; ad filios procreandos fecunda iudicaretur. Diuina igitur prouidentia factum est, illius, inquam, Dei, qui ex eo coniugio tantum boni futurum prouiderat, vt virgo quẽdam inueniretur, quæ multarum possessionum facultatibus abundaret, generis splendore par, cui nomen erat Basilissa, parẽtibus suis etiam ipsa vnica. Cumq; vt hominibus mos est, nuptiarum tempore aduentante, parentes consensum puellæ habuissent, nuptiarum tempus definitur, omniaq; illa confecta sunt, quæ consueuerunt in eorum, qui nuptijs copulantur, sponsonibus contineri. Beatus verò Iulianus ità nuptiarum diem expectabat, tanquàm bonus aliquis athleta, qui, superata corporis libidine, cęlesti Deo gratus esse studeret.

Iulianus
nõ afficitur
mundi ob
lectamētis.

Cum igitur dies constitutus aduenisset, finitimarum vrbiũ ciues conuenerunt, multa & varia oblectationum genera secum afferentes, quibus delicatæ & elegantioris ætatis mentes ad amoris illecebras excitarentur. Itaque plateæ musicis omnium generum vocibus resonabant, virginum multitudo illic aderat, aureis virtutis crines contextos habentium, quæ suauissimis canticis vel constantes & fortes viros ad intemperantiæ illecebras prouocare poterant. Inter eiusmodi barbaricas nationes Christi athleta Iulianus constanti & forti animo versabatur, nulli ocula cordis sui consilia patefaciens, nisi Domino ipsi, à quo victoria spem certam expectabat. Prolatam igitur è thalamo spõsam hilari vultu accepit, cum qua & exultauit in Domino: & ijs quidem, quorum multitudo illic aderat, hilarem vultum ostendebat: in animo autem Deo ipsi illud

Psal. 25.

cum timõre canebat: Domine, vrẽ renes & cor meum, nè vetus ille draco contra me bellum exuscitet. Cum verò hora illa propè esset, qua sibi & virgini secum copulatæ thalamus nuptialis adeundus erat, religiosus ille adolescens à Domino communitus, thalamum securo animo ingressus fuit: quo loco cum primùm preces ad Deum misisset, tantus liliorum & rosarum odor emissus est, vt virgo ipsa eo in loco sibi esse videretur, qui verno tempore varijs & suauè redolentibus floribus abundaret. Noctẽ verò intempesta virgo iuuenem, cui fuerat copulata, sic allocuta est: Mirum est, quod sentio, valdè certè mirandum, quod velim mihi dicas, an & tu sentias. Ad hæc beatus Iulianus: Narra, inquit, fideliter, quæ sentis. Tum virgo: Cum sit hyemis tempus, & terra ipsa nullos habeat flores, ità in hoc meo thalamo omnes flores odorum suauitatem emittunt, vt iucunditate hac suauissima vndiquè perfusa, tota certè obstupescam, neq; omninò cubilis copulationem appetam. Tum illi beatus Iulianus dixit: Suauissimus odor iste, quem sentis, non temporis, sed ipsius Christi castitatem amantis opus est, qui corporis castitatem intactam seruantibus, æternam vitam largitur. Si Christi ipsius præcepta mecum vnà seruare volueris, vt eum tota animi attentione diligamus, vt virginitatem ingenti præmio remunerandam conseruemus, vt deniquè in hoc seculo vasa ipsius electa efficiamur, in his ipsis in futuro illo æuo habitabimus, cum Christo ipso regnabimus, & nunquàm disjungemur. Ad hæc beata virgo Basilissa: Et quẽnam, inquit,

Vide mira
culum.

Encomiũ
castitatis.

inquit,

inquit, alia tam necessaria salus est, quàm vt virginitatem seruemus, & vitam æternam consequamur? Idq; ita esse credo, vt dicis. Itaque cupio tecum vnà cõcordem animum habere vt sempiternam mercedem Christum Dominum meum possidere valeam.

Hęc cum virgo illa dixisset, beatus Iulianus in solo prostratus, Dei adorandi causa iacebat, ita clamans: Confirma hoc, Domine, quod operatus es in nobis. Id cum virgo ab adolescente sponso factum vidisset, ipsa etiam idem fecit: & ecce subito fundamenta cubiculi, in quo erant, commota sunt; & lumen, quod verbis exprimi non potest, ita effulsit, vt lumē, quod in eo thalamo erat, illius lucis magnitudine obscuratum sit: impletumque tunc illud est: Spectaculum facti sumus & angelis, & hominibus. Maximum profectò & diuinum spectaculum in cubiculo illo tunc erat. Ex vna parte æternus ille rex Christus sedebat cum innumerabili quorundam candidas vestes habentium multitudine: Ex altera parte innumerabilium virginum coctus, quarum primas tenebat gloriosa Mater & Virgo illa Maria. Ex æterni Regis parte summis vocibus illud canebatur: Vicisti, Iuliane, vicisti. Quæ verò cum Virgine illa Regina Maria erant, clamabāt: Beata es Basilissa virgo, quæ salutaribus admonitionibus obtemperasti, & mundi fallacias respiciens, ad sempiternam gloriam percipiendam te ipsam preparasti. Rursus ex æterni Regis parte clamabatur: Milites mei, qui veteris serpentis voluptatem expugnauerunt, surgant è terra, & attento corde librum æternæ vitæ recitent. Liber autem ipse propositus erat in cubiculo ipsis preparato.

Hac voce audita, qui erant ex vtraque parte sedentes, responderunt, Amen. Venerunt autem duo quidam viri candidis vestibus induti, quorum pectora zonis aureis cincta erant: & singuli singulas coronas in manibus gestantes, illosque erigentes: Surgite, inquit, quoniam vicistis, & nostro numero ascripti estis. Videte, quod in preparato vobis cubiculo propositum est. Legite & cognoscite, quoniam fidelis est Dominus in verbis suis. Cumque illorum manus tenerent, eas coniunxerunt. Erat autem illic positus quidam liber argento septies purgato splendidior, aureis literis conscriptus. Circa cubile verò quatuor senes erant, qui habebant in manibus phialas aureas plenas aromatis varijs, multi odoris suauitatem emittētib; è quibus senibus vnus dixit: Ecce in his quatuor phialis continetur perfectio vestra: ex his enim quotidie ante faciem Dei odoris suauitas ascendit. Quamobrem beati estis, qui plurimas huius seculi voluptates deuicistis, ad illas properantes, quas neque oculus vidit, neque auris audiuit, quæque in cor hominis non ascenderunt. Abi nunc, Iuliane, & lege, quod vna sancta Trinitas iubet.

Accessit multa cum fide Iulianus, & coepit legere, quæ in hanc sententiam scripta erant: Quisquis meo desiderio detentus, mundum hunc contempserit, in eorum numero erit, qui mulieribus non sunt coinquinati. Basilissa verò, quæ animo sincero atque intacto est, in ordine virginum numerabitur, quarum vera mater Domini Iesu Christi Maria primas partes obtinet. Hęc cum dixisset, librum complicuit, & rursus multa ista millia dixerunt, Amen: & multa illa alia millia eandem dictionem vna voce repentes, hilaritatem simul præ se tulerunt. Rursus ad illos senex dixit: In hoc libro, vt videtis, scripti sunt casti homines, sobrijs, veraces, misericordes, humiles, mites, qui non fidam charitatem habuerunt, qui res aduersas atque acerbas sustinuerunt, qui calamitates & ærumnas perpessi sunt, qui denique suæ in Christum charitati nihil prætulerunt, non patrem, non matrem, non vxorem, non filios, non agros, non diuitias, non reliqua omnia, quæ in hoc seculo humanos animos impediunt. Illi denique in hoc libro sunt scripti, qui ne suas quidem animas Christi causa in mortem tradere cõstituti sunt, è quorum numero & vos esse digni habiti estis. His dictis, statim visio ab illorum oculis ablata est. Tunc beati virgines, Christi visione gaudentes, reliquum noctis spatium vigilantes, in hymnis & canticis transegerunt.

Quid plura? Cum dies illuxisset, frequens hominum multitudo lætabatur, & eiusmodi copulationem se visuros existimabat, quali homines ipsi solent inter se copulari, cum non intelligerent neque sentirent, totam illam diuinam fuisse copulationem. Illi enim beati homines coeperunt spiritu, non carne, diuinæ gratiæ mysterium copulare: quod in se occultantes, dabant operam, vt quod faciebant, tantum à Christo Domino, & eius angelis cognosceretur. Quoniam verò Deus ipse non destituit eos, qui cordis & animi sinceritate vitam agunt, ita diuinæ gratiæ dona progressum habuerunt, vt breui tempore vtriusque parentes ex hac vita decesserint, & idoneos heredes eos reliquerint, per quos

Orat. Sanctus
in solo pro-
stratus,

1. Cor. 4.

Psal. 144.

Esa. 64.
1. Cor. 2.

Tegunt su-
am conti-
nentiam.

quos cęlorũ regno non priuarentur. Erāt autem & ipsi Christiani fidelissimi. Tunc beatus Iulianus & Basilissa hilares, libertatis occasionem sibi datam arripuerunt, pręmium se accepturos sperantes, quo possent per fragiles mundi huius facultates, sedes illas cęlestes habitare. Quoniam verò laboriosum est, religiosa illorum vitę facta singulatim narrare, ex tot tantisque pauca quędam percurreremus.

Dant operā salutis animarum. Beatus Iulianus & Basilissa concordem sententiam in ea quoquē re habuerūt, vt non solum essent solliciti de salute sua, sed etiam multarum animarum curam haberent. Diuiserunt igitur sibi domicilia, & super duo illa candelabra duę lucernę altę effulgebant: æternusque ille rex immensam gratię suę misericordiam ignotis etiam hominibus impartiens, per ardentem illorum hominum orationem, tribulos & peccatorum spinas comburebat. Potens quoquē Christi Domini vox, per ora sanctorum Iuliani & Basilissę in omnes partes transcurrens, hęc dicebat: Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Constituerunt igitur monasteria, in quibus animarum messē ex huius mundi spinis atque ærumnis abreptam, colligerent: neque erat quisquam, qui audiens sancti Iuliani sermonem, aliqua re detineretur, quo minus ad Dominum conuerteretur. Relinquebant igitur viri mulieres, filij parentes, sponsi suas sponfas, & paternas facultates, & propter sempiternam illam vitam ingentes diuitias pauperibus largientes, angustam viam arripiebant: neque quisquam illorum imponens manum aratro, respiciebat retrò. Erat autem beatus Iulianus sacri illius gregis, ferè decem millium monachorum, pater, nam quicumque ad cęlestem vitam animos suos conuertebant, apud Iulianum ipsum ad Deum se transferebant, adeo vt nemo posset enumerare animarum multitudinem, quę per sanctum Iulianum conuersa, & ad cælum traducta est. Eodem modo & beata mulier Basilissa, virginum & mulierum animas ab huius mundi fordibus liberatas, ad cælum dirigebat. Itaque à beato Iuliano sancta illa virorũ mercatura tractabatur: per sanctam verò Basilissam, inter virgines & mulieres castitatis victoria effulgebat.

In ieiunio & precibus perseuerat. Quoniam verò planum omnibus factum est, qualis fuerit sancta illorum institutio atque vita: cum, inquam, Deo adiuuante, id per nos planum factũ sit, nunc ad illud tempus oratione nostra progrediemur, quo martyrium assecuti sunt, eorumque gloriosa facta & victorię pręmia declarabimus. Temporibus Diocletiani & Maximiani, persecutionis furor & impetus vndique feruescebat. Eius autem rei fama per omnem Orientis regionem peruagata erat. Tunc sanctus Iulianus cum sancta Basilissa in ieiunio & precibus perseuerantes, tales orationes in conspectu Dei effundebant: Domine, qui es occultarum rerum cognitor, humanarum mentium testis, cordis & renum scrutator, te obsecramus, vt tranquillo vultu tuo nos illumines, & aures verbis tuis obediētes nobis prębeas: non enim dormis, neque dormitas tu, qui vtriusque nostrum castitatis propositum ac studiũ custodis. Hoc studio tu Domine Iesu Christe vides nos letari: nē permittas igitur gregis tui simplicitatem corrumpi, neque insatiabilis lupus, qui semper nobis aduersatur, potestatem habeat, vt aliqua in re fidei tuę murum ac signum dissoluat, quod signum in seruos tuos & seruas per nos abiectos contulisti. Et illos igitur, & nos Christe protegas: plus enim potest dextera tua nos erigere, quàm persecutoris potentia opprimere. Cognosce & perscrutare singulorum vires, & pro tuę prouidentia & pręnotionis gratia omnes ad illos viuentium choros perducas, vbi nulla amplius mortis suspicio reliqua est: sed in secula omnia regnandum erit, vt die illo, quo venies magnus & terribilis, concedas nobis Domine, vt serui tui & seruę, te authore, per nos in militia tua versantes, integri atque intacti in conspectu tuo stare possint, nosque hilares dicamus: Ecce nos & filij, quos dedisti nobis: nemo ex illis perijt.

Christe aparet S. Basilissa. Cum orationi finem imposuissent, in domos suas reuersi sunt, eodemque illo tempore nocte in tempesta Dominus ipse in somnis ita beatam mulierem Basilissam allocutus est: Basilissa nomine tuo digna, scito, quęcunque optasti, ea me firmare decreuisse, vt vasa illa vniuersa, quę per tuam ipsius operam mihi purgavi, tu viuens ad cęlestia regna permittas, & habeas dimidium annum, quo possis ex omni loco, vbi tritici sementem fecisti, colligere, & laboris tui messē tutò reponere. Itaque & ipsa postea sequeris, vt horrei bonarum animarum pleni clauas accipias: ex hoc enim quotidie odor suauitatis in conspectum angelorum ascendit. Iulianus verò pugnabit & vincet: neque enim vnquam vinci poterit is, in quo regnat castitas: multa verò mihi per ipsum animarum

marum copia conciliabitur. Itaque oportet illum pro nomine meo multa pati. Verum ego multa prodigia ac signa in conspectu inimicorum ipsius ostendam, & priusquam me ille inuocauerit, dicam, Ecce adsum.

Hæc cum audisset sancta Basilissa, experrecta gaudebat valde, quod Domini Iesu Christi vultum & characterem splendidum, & instar solis exorientis effulgentem vidisset. Ordine igitur Iuliano rem omnem narrauit. Cumque sanctam virginum multitudinem conuocasset: Agite, inquit, sanctæ virgines, gaudium meum & corona capitis mei, agite, ad Deum preces mittamus, & sacrificium laudis corde contrito & humili offeramus Deo ipsi, quandoquidem dignatus est nobis reuelare mysteria occulta, viamque & tempus definiuit, quo animas nostras purgatas habentes, illius sigillo imprimamur: vt singulæ proprii cordis occulta considerantes, in hoc mundo benè peregrinemur, & ad æternam illam vitam transmigramus: vt nihil proprium in nobis inueniant potentia illæ, quæ animas in cælum proficiscentes impediunt: vt quæ dæmones ipsi nihil in nobis inuenientes, timeant, cum sanctum illud præsidium nobiscum vnà venire, & castitatis spiritum nobiscum esse viderint. Considerate, & mentium vestrarum occultissima quæque inquirete, vt quoad tempus nobis suppetit, animas nostras ab omnibus vitijs ac peccatis purgemus pura illa aqua: & actionibus bonis insistentes, Deo ipsi tales nos offeramus, (hoc autem si cum fide petierimus, à Domino impetrabimus) vt peccatorum maculis purgatæ, ad cælestia illa regna peruenire possimus, vbi est sponsus noster Dominus Iesus Christus. Quamobrem vos hortor, sanctæ meæ sorores, nè aliquod fermentum malitiæ in corde vestro resideat, sed omnes vicissim vobis veniam detis: & si quid mutuo contra vos habetis, vicissim vobis remittatis, vt à Domino mercedem reportetis: si quid, inquam, aliæ aduersus alias commiserunt, læto animo vobis condonetis, vt perfectam animæ & sinceri corporis coronam accipiat, & me matrem vestram Deus ipse vitricem vnà cum vestro grege incorrupto efficiat. Illudque scitote, nihil valere corporis virginitatem, vbi cordis ira & simultas habitauerit.

Oratio S.
Basilissæ ad
virgines.

Hæc cum narrasset beata Basilissa, locus ille, in quo erant, commotus est, & illis adspicientibus, columna ignea visa est, auream habens inscriptionem: ex qua columna vox quædam emissa est multo cum splendore & odoris suauitate: illincque, & Crucis signum effulsit. Vox illa hæc dixit: Basilissa, quæ nomine tuo digna es, lege quod scriptum vides. Inscriptionis autem sententia talis erat: Hæc dicit primus & nouissimus: Omnes virgines, quarum tu dux es, vasa pura sunt, & oculis meis gratissima: neque enim aliquid reprobaturum in illis inueni, quas tu iustitiæ purgatione & igne probationis, tanquam aurum purum effecisti. Venite igitur ad regna vobis preparata. Hæc cum legisset Basilissa, visio ab oculis earum ablata est. Tunc omnes illæ virgines gratias egérunt Deo, qui diuinitatis suæ testimonio animas illas sanctas esse comprobauerat. Beata verò Basilissa animo & vultu hilari, Gratias, inquit, ago tibi Domine Iesu Christe, qui corporeas pugnas deuicisti. Addidit autem & illud: Nihil facio te, diabole: quinetiam cõtemno, quippe qui fraudum tuarum fructum perdidisti. Despicio te, serpentis voluptas, quæ vasa Deo segregata & electa, nullis artibus subripere potuisti. Nihil te curo, mendacij magister, quoniam de grege mihi commissio nulla est, quæ tecum vnà perierit. Nihil facio te, & ebrietas tuam, quod sobrias peccatorum nostrorum cogitationes vincere non potuisti, neque tu amator mundi huius animas nostras, Dei seruitio intentas, ad tuam libidinem reuocare valuisti: non artibus, non machinis, nõ tuis laqueis nos irretire aut detinere potuisti. Tu igitur tua confusione contentus sis, tu solus tuo supplicio læteris: vides enim prædam è manibus tuis abreptam, & regna cælestia, è quibus tu excidisti, hominibus patefacta. Gaudete mecum, sorores, quoniam regnant in vobis virtutum signa: & mundi contemptio, cæleste regnum percepit: parentum abnegatio, angelorum coheredes vos fecit: abiectio & frugalitas, tanquam cedrus in Libano, & cupressus in monte Ebron, erecta est: deuicta voluptate, temperantia cumulata est. Nulla ab hostibus nostris vis amplius metuenda est, neque dubitatio aliqua superest, quod animæ nostræ detineri possint, quo minus ad genitorem suum ascendant. Omnes inimici nostri erubescant, quod nihil de suo in nobis inueniant. Hæc cum læto animo Virgo diceret, cœpit vitis illa Domino consecrata, iustitiæ florem producere: & ita diuina prouidentia completa fuit, vt intra promissum tempus omnes illæ virgines ad Deum commigrauerint.

Insultat Ba
silissa dia
bolo.

* Hermon,

Cum

Cum igitur sancta Basilissa de illarum animarum, quæ illius fidei, ut depositum quoddam, commissæ fuerant, oblatione & fructu non esset amplius sollicita, hora diei sexta orationi & precibus incumbens, sopore correpta, vidit omnem chorum sanctarum virginum, quæ erant ferè mille, splendidis stolis indutas, & regalibus zonis cinctas, quæ regiam Crucem baiulantes, vna voce beatæ virgini Basilissæ dicebant: Hoc responsum accepimus, ut tecum vnâ Dominum & regem adoremus. En te ipsam expectamus, ut tu nos offeras Christo illi, cui nos conciliasti. Experrecta verò beata Basilissa, gauisa est gloria illa, quam futuram audiuit, & sancto Iuliano rem omnem significauit. Dei verò prouidentia ita factum fuit, ut dum precibus & orationibus vacarent, sancta Basilissa ad Deum migraret. Quam beatus Iulianus meritò sepulcri honore persecutus est, dies & noctes spiritales vigilias ad eius memoriam adhibens.

Migrat ad
Dominum,
& Iulianus
ad eius se-
pulcrum vi-
gilar,

Ipse verò cum choro sanctorum hominum versabatur, quibus talis gratia data est, ut alius alio non esset inferior, sed virtutibus inter se certarent. Multa enim curationum signa per ipsum & eius discipulos Deus efficiebat. Neminem sol ipse iratum vel inuenit, vel dereliquit. Si quis verò aliquo modo in aliquem se arrogantem & superbum ostendisset, cibum non fumebat, in humilitate & fletibus perseverans, quoad charitatem fratri restitisset. Eiusmodi studio ita laborabant, ut sanctarum orationum fructus sacrificium laudis Deo ipsi offerrent. Gaudebat pater ipse filiorum studio. Tunc singuli dicebant se incipere, quando finiebant. In hac sancta congregatione nunquam diabolus aliquem suis laqueis irretire potuit.

F. LAURENTIUS SVRIVS CANDIDO LECTORI.

Hucusque reuerèdissimus Aloysius Lipomanus, vir sempiterna memoria dignissimus, in septimo Tomo Vitarum Sanctorum, hanc Iuliani & Basilissæ historiam, ex Græcis ipsius hortatu Latine conuersam, ponit, tantum non per suum persuasum habens, nihil eius hæc tunc Latine extitisse. At nos, totam historiam, cum Græco Aloysij exemplari ferè ubique consentientem, quamq; antiquissima etiam allegent martyrologia, in manuscriptis codicibus inuenimus, libenterq; ea, quæ in Græco exemplari desiderari testatur Aloysius, his, quæ ille eleganter curauit Latine transferri, adiecimus, ut habeat lector integram totius rei gestæ narrationem, in quibus tamen interdum stylum absque sententiæ damno mutauimus.

Dira Chris-
tianorum
persecutio.

HÆC agebantur Antiochia, quæ est metropolis Syriae. Quid multa? Vis persecutionis incubuit, sed Dominus non dereliquit sanctos suos, conseruans eos etiam in confessione martyrij, cuius regnum permanet in secula seculorum, Amen. Adueniente autem Martino præside in urbem Antiochiam, ad eum furor sacrilegus exarsit, ut non villa, non vicus remaneret, ubi non idolum statueretur: ut si quis aut emere aut vendere voluisset, prius idolis immolaret. Antiocheni autem iussu præsidis compellebantur singuli in suis ædibus simulacrum Iouis collocare: & ipse quidem præses Martinus, author erat perditionis cum coniuge & vnico filio suo. Perfertur autem ad illum Iuliani fides, & quod multos secum in hac religione socios haberet, qui se pararent ad mortem potius, quam idolis sacrificarent. Iratus itaque Martinus, accito ad se assessori suo præcipit, ut beatum Iulianum & eius socios omnes conueniat, horteturque ex decreto inuictissimorum principum dijs immolare, nè cum contemptoribus diuersis subdantur poenis. Assessor verò vnâ cum Corniculario & principe ac primarijs viris ciuitatis, pergit ad eum locum, ubi sanctus Iulianus Domino vacabat: quod permulsi sacerdotes & diaconi & ministri Ecclesiæ se receperant, rabiemque persecutionis declinantes, parati erant ad necem. Nunciatur igitur Iuliano, assessorem iudicis cum principe & primoribus urbis præforibus adesse. Ille igitur sic alloquitur eos, qui illic erant congregati: iam, fratres, oremus: quandoquidem iuxta sunt persecutores nostri, qui instar aquæ absorbere nos volunt. Videamus ergo, quid nobis responsuri sint.

Armat frō-
tem crucis
signo.

Hæc dicens, armat frontem crucis signo, & scuto fidei communiens peccatus, iubet eos ingredi: & quia erat primarij viri eius urbis filius, pro dignitate ei à magistratu ciuitatis honor exhibebatur. Porro iudicis assessor in has prorupit voces: Puto non te latere, Iuliane,